Ennetage kiusamist OMA lapse koolis.

Hea lapsevanem!

Käesolev kiri sisaldab viit läbimõeldud nõuannet, kuidas Teie lapsevanemana saate aidata luua oma lapse koolis paremat suhtluskultuuri, ennetades nii ka kiusamise tekkimist.

Viis nõuannet on osa Taani kroonprintsess Mary Fondi ja organisatsiooni Red Barnet kiusamisvastasest programmist „Kiusamisest vabaks!", mis põhineb neljal põhiväärtusel: SALLIVUS, AUSTUS, HOOLIVUS ja JULGUS. Kiusamist ennetavate tegevuste juhised ja materjalid on koondatud programmi juurde kuuluvasse kohvrisse. Eestis veab programmi MTÜ Lastekaitse Liit.

Kolm sihtrühma peavad koos töötama
„Kiusamisest vabaks!" programmil on kolm sihtrühma: õpilased, lastevanemad ja õpetajad. Kiusamise ennetamiseks on vajalik nende sihtgruppide koostöö, et luua klassides kõikide laste vahel head suhted.

„Kiusamisest vabaks!" pakub lastele vahendeid, kuidas lahendada kiusamisolukordi, ja kuidas seista enda või teiste eest, kui kogetakse narrimist.

Programmis on tähtis osa ka lastevanemate panusel, sest lapsevanemana vastutate ka Teie kiusamise ennetamise eest. Te saate seda teha, kui toetate laste hakkamasaamist ja lastevahelist head läbisaamist, nii et keegi ei tunneks end eemaletõrjutuna.
Laste vahel heade suhete loomine on kesksel kohal ka õpetajate ja teiste spetsialistide tegevuses, kes on koos õpilastega iga päev koolis ja pärast kooli huviringides jm. Programmi materjalide abil saavad õpetajad algatada ettevõtmisi, mis suurendavad laste ühtsustunnet.

„Kiusamisest vabaks!" võimaldab Teil lapsevanemana aidata kaasa, et ükski laps ei peaks kogema kiusamist – ei teie enda laps ega kellegi teise oma.

Parimate tervitustega
programm „Kiusamisest vabaks!"

Viis nõuannet lapsevanemale

1 **Julgustage last mängima erinevate klassikaaslastega – nii koolis vahetundides kui ka pärast kooli.**
Teie laps õpib sellest, kui ta mängib paljude erinevate lastega. Samas aitate tagada, et kõiki lapsi kutsutakse mängu ning neile tagatakse koht lastekollektiivis.

2 **Ärge rääkige halvasti teistest lastest, nende vanematest, õpetajatest ega teistest kooli töötajatest.**
Ebameeldivad sõnad teiste laste ja täiskasvanute aadressil arenevad kergesti vastumeelsuseks nende suhtes. Julgustage last olema hoopis heatahtlik ja kõigile avatud. Kas ta ütlete „tere" kõikidele lapse klassikaaslastele ja täiskasvanuile last kooli tuues või talle vastu tulles? Kas teate lapse kõigi klassikaaslaste nimesid?

3 **Looge sünnipäevade pidamise hea tava.**
Sünnipäevad on lastele väga tähtsad. Seda nii sünnipäevalapsele kui ka tema külalistele. Lapsele teeb haiget, kui teda ei kutsuta sünnipäevale. Samuti teeb haiget, kui sünnipäevale ei tule ühtegi külalist. Arutage sünnipäevade pidamise võimalusi järgmisel lastevanemate koosolekul.

4 **Julgustage last enda eest seisma, toetama ja kaitsma kaaslasi.**
Lapsed, kes on jäänud lasterühmast välja, vajavad kaaslase abikätt ja kutset. Lapsed, kes julgevad enda eest seista ja oskavad teisi aidata, lohutada ning kaitsta, kasvavad ise seesmiselt ja väliselt.

5 **Olge avatud ja heatahtlik, kui teised vanemad räägivad oma laste probleemidest.**
Lapsevanemal on valus teistele rääkida, et tema lapsel on koolis raske ning tal on vaja mängukaaslasi ja sõpru. Seda on kergem teha, kui teised vanemad teda kuulatakse.

Haridus- ja Teadusministeerium
Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare
The Mary Foundation
Save the Children Denmark